

Førde kommune

Kvalitetssikringsdato:	31.07.2015
Ferdigstillingsdato:	10.09.2015
Godkjent dato:	
Godkjent av:	Bystyret

Finansreglement Førde kommune

Innhald

1. Virkeområde for finansreglementet.....	3
1.1 Føremål med reglementet	3
1.2 Kven reglementet gjeld for	3
2. Heimel og gyldigheit	3
2.1 Heimel	3
2.2 Gyldigheit	3
3. Forvaltning og forvaltningstypar	3
4. Føremål for finansforvaltninga	3
5. Risikoklassar.....	4
6. Forvaltning av likvide midlar.....	5
6.1 Innskot i bank	5
6.2 Del i pengemarknadsfond	5
7. Forvaltning av langsiktige midlar	6
7.1 Grunnlag.....	6
7.2 Risikorammer	6
7.3 Etske retningsliner.....	7
8. Forvaltning av gjeldsportefølgje	8
8.1 Rammer	8
8.2 Val av låneinstrument	8
8.3 Risikoprofil.....	8
9. Bufferfond	9
10. Rapportering.....	9
11. Fullmakter.....	9
12. Rutinar for oppfølging av finansreglementet	9
13. Kvalitetssikring av reglement	9

1. Virkeområde for finansreglementet

1.1 Føremål med reglementet

Reglementet skal gje rammer og retningslinjer for korleis finansforvaltninga i Førde kommune skal skje.

1.2 Kven reglementet gjeld for

Reglementet gjeld for Førde kommune. Reglementet gjeld og for verksemder i kommunale føretak etter kommunelova kap. 11 og interkommunalt samarbeid etter kommunelova §27.

2. Heimel og gyldigheit

2.1 Heimel

Reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om kommunar og fylkeskommunar av 25. september 1992, § 52.
- Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning av 9. juni 2009.

2.2 Gyldigheit

Finansreglementet gjeld frå vedtaksdato og erstattar finansreglement frå 17.06.2010. Reglementet skal vedtakast av bystyret minst ein gang kvar valperiode.

3. Forvaltning og forvaltningstypar

Finansreglementet omfattar mål, strategiar og rammer for:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål.
- Plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.
- Forvaltning av gjeldsportefølje og andre finansieringsavtaler.

Finansielle instrumenter og/eller produkt som ikkje er eksplisitt tillate brukt gjennom dette finansreglement, kan ikkje nyttast i kommunen si finansforvaltning.

Kommunens samla innskot i bank/kredittinstitusjon (inkl. direkte eige av verdipapir utstedt eller garantert av institusjonen) skal ikkje overstige 2 % institusjonen sin forvaltningskapital.

Forvaltningar som kommunen nyttar vil bli tilsendt kopi av dette finansreglement slik at dei vil være direkte kjent vedekne rammer og avgrensingar for finansforvaltninga i kommunen.

4. Føremål for finansforvaltninga

Finansforvaltninga skal ta vare på grunnprinsippet i kommunelova om optimal utnytting av kommunen sine ressursar, med sikte på å kunne gi eit best mogeleg tenestetilbod og gi grunnlag for å planlegge kommunen sin finansielle stilling og medverke til stabilitet.

Kommunen skal etter kommunelova forvalte sine midlar slik at

- *tilfredsstillande* avkastning kan oppnåast,
- utan *vesentleg* finansiell risiko,
- og i papir med tilfredsstillande likviditet slik at ein har midlar til utbetalingar ved forfall.

5. Risikoklassar

Plasseringar i verdipapir kan grovt delast inn i følgjande risikoklassar, der risikoklasse 1 er kjenneteikna med lågast risiko og risikoklasse 6 er kjenneteikna med høgast risiko.

Risiko-klasse 1	Obligasjonar/ sertifikat utstedt av stat eller føretak med statsgaranti innafor OECD sone A statar ¹ , samt statsobligasjonsfond
Risiko-klasse 2	Obligasjonar med fortrinnsrett, obligasjonar/ sertifikat utstedt av statsføretak, fylkeskommunar og kommunar, kraftverk med garanti frå kommune/fylkeskommune, bankar, forsikringselskap og kredittføretak, innskot i bankar. Pengemarknadsfond med låg risiko, samt obligasjonsfond som ikkje inneheld industriføretak og ansvarleg lån jf. verdipapirfonda sin bransjestandard for informasjon og klassifisering av rentefond.
Risiko-klasse 3	Obligasjonar/ sertifikat utstedt av industriføretak eller fond med tilsvarende risiko. Obligasjonar, sertifikat og innskot som inngår i risikoklasse 2 og risikoklasse 3, (anten enkeltvis eller gjennom verdipapirfond), skal minimum vere ratet «investment grade», (eller banken skal ha ein «investment grade»), dvs rentepapir med rating BBB- eller betre, av anerkjent internasjonalt eller norsk ratingselskap/ finanshus. Strukturerte produkt, (kapitalsikra obligasjonar), klassifisert normalt i denne risikoklassen grunna normalt lågare likviditet enn i ordinære obligasjonar.
Risiko-klasse 4	Eigedom, konvertible obligasjonar, ansvarlege lån, fondsobligasjonar, kombinasjonsfond, hedgefond, og high yield fond dvs. lågare kredittrating enn BBB-
Risiko-klasse 5	Aksjefond og allokeringsfond ²
Risiko-klasse 6	Eigenkapitalbevis, enkeltaksjar og private equity ³

¹ Stat i sone A: Statar innan OECD området, samt Det europeiske økonomiske fellesskap. Statar som reforhandlar den statlege utanlandsgjeld si, skal utelukkast i eit tidsrom på 5 år.

² Fond med mandat til å investere i fleire aktivaklassar

³ Investeringar i bedrifter som ikkje er på børs

6. Forvaltning av likvide midlar

Forvaltninga av kortsiktige midlar er skilt frå langsiktig forvaltning, og skal sikre at kommunen kan betale ved forfall og samstundes få tilfredsstillande avkastning, som bør vere kring pengemarknadsrenta.

Dette medfører plasseringar med låg risiko, og kort disponeringstid. Rådmannen får fullmakt til å plassere kommunen sine kortsiktige midlar i bankinnskot og i pengemarknadsfond. Alle plasseringar skal gjerast i norske kroner (NOK).

Kommunen skal inngå rammeavtale for å ivareta løpande behov for banktenester. Ved val av hovudbanksamband skal det stillast krav om minimum internasjonal kredittrating BB- eller tilsvarande kredittvurdering. Det kan gjerast avtale om trekkrettigheit (kassakreditt) på inntil 100 mill kr.

Kommunen sin driftslikviditet skal som hovudregel plasserast i kommunen sin hovudbank, så langt vilkåra ligg kring aktuelle alternativ og sikringa vert vurdert til å vere tilfredsstillande.

Ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål, utover kva som trengs til dekning av kommunen sine løpande forpliktingar dei næraste 3 månadane, kan plasserast som bankinnskot eller i pengemarknadsfond i samsvar med punkt 6.1 og 6.2.

6.1 Innskot i bank

For bankinnskot gjeld følgjande avgrensingar:

- a) Tidsbinding kan ikkje avtalast for ein periode på meir enn 6 månader
- b) Eit enkelt innskot med tidsbinding kan ikkje utgjere meir enn NOK 100 mil kr.

6.2 Del i pengemarknadsfond

For plassering i pengemarknadsfond gjeld følgjande:

- a) Midlar kan kunn plasserast i norske fond forvalta av selskap med brei verdipapirforvaltning.
- b) Det skal kunn plasserast i fond med rentefølsamheit kortare enn 12 månader.
- c) Fondet skal kunn investere i norske rentepapir, dvs. papir denominert i NOK
- d) Ingen enkeltpapir i noko pengemarknadsfond skal ha lågare kredittrating enn BBB- («investment grade»).
- e) Det skal ikkje plasserast midlar i pengemarknadsfond som inneheld industriobligasjonar, fondsobligasjonar eller ansvarleg lån
- f) Det skal ikkje vere avgrensingar på uttaksretten i fonda som vert nytta, og midlane skal alltid vere tilgjengeleg på få dagar.
- g) Samla gjennomsnittleg løpetid for kreditten i eit enkelt pengemarknadsfond skal ikkje overstige 1,5 år.

7. Forvaltning av langsiktige midlar

7.1 Grunnlag

Kommunen har sidan oktober 2000 hatt eit startbeløp på ca 70 mill kr plassert som langsiktige finansinvesteringar. Midlane er bokførde som omløpsmidlar og utgjer 164 mill kr pr. 31.12.2014. Årleg avkastning på plasserte midlar er inntektsført i driftsrekneskapen til Førde kommune, men avkastninga er framleis del av den langsiktige finansforvaltninga. Nivået på langsiktige midlar må vurderast opp mot midlar til driftsføremål (jamfør kap. 6) og fastsettast av kommunestyret.

Formålet med forvaltninga av langsiktige midlar er å søkje å oppnå avkastning som i gjennomsnitt er høgare enn eit risikofritt alternativ⁴ til akseptabel risiko. Avkastningsmål for portefølgja er over 4 % pr. år i snitt over tid. Meir kortsiktig vil avkastninga svinge noko rundt det forventa nivå. Det er oppretta bufferfond jamfør kapittel 9 i finansreglementet, for å jamne ut kortsiktige svingingar.

7.2 Risikorammer

Ei spreing av investeringane over fleire ulike aktivaklassar reduserer porteføljen sin totale risiko. Ei fordeling mellom norske og internasjonale kapitalmarknader vil også redusere porteføljen sin finansielle risiko.

Kommunen sin investeringsstrategi er utforma som ein prosentvis fordeling av midlane mellom ulike aktivaklassar og marknader, der det også er presisert kva for rammer for avvik i forhold til strategien som er akseptable:

Aktivaklasser	Behaldning			Risiko-klasse	Referanse-indeks
	MÅL	MIN	MAKS		
Rentefond	70 %	40 %	100 %	1-4	ST4X
Pengemarknadsfond	0 %	0 %	20 %	1-4	ST2X
Obligasjonsfond - norsk	50 %	30 %	70 %	1-4	ST4X
Obligasjonsfond - utland	20 %	10 %	40 %	1-4	ST4X
Aksjefond	30 %	0 %	40 %	5	
Aksjefond – norsk	10 %	0 %	15 %	5	OSEBX
Aksjefond – utland	20 %	0 %	30 %	5	MSCI
Alternative investeringar	0 %	0 %	20 %	4	ST4X

Alternative investeringar omfattar investeringar i ubelånt næringseigedom og valutasikra hedgefond. Desse bør primært berre nyttast alternativt i periodar med aukande risiko i aksjefondsportefølgja og når ordinære reinvesteringar i rentemarknaden kan ventast å ha utilfredstillande resultat. Det bør kunn vurderast diversifiserte eigedomsprosjekter som er sett saman og retta mot den profesjonelle institusjonelle marknaden.

⁴ Risikofritt alternativ - 1,57 % (10 års statsobligasjonar pr. 30.04.2015)

Valutarisiko⁵

- a) Investeringar i utanlandske obligasjonar skal skje via eigne verdipapirfond som skal vere valutasikra til NOK.
- b) Investeringar i utanlandske aksjar vert normalt ikkje valutasikra, men rådmannen får med dette fullmakt til å foreta valutasikring dersom marknadsforholda tilseier det.

Renterisiko

Følgjande rammer gjeld for gjennomsnittleg renteløpetid (kredittduasjon og rentedurasjon) for de ulike aktivaklassar:

	Min	Strategi	Maks
Pengemarknad	0,1 år	0,5 år	1 år
Norske obligasjonar	1 år	3 år	4 år
Globale obligasjonar	2 år	4 år	6 år

Forvaltninga skal vere i verdipapirfond hos anerkjende forvaltarar som tilfredsstillar Finanstilsynets regelverk.

Prosentdelane for aktivaklassane vil variere slik at med kortare tidshorisont og svakare marknadsutsikter vil aksjedelen gå ned og rentedelen tilsvarande opp. Førde kommune legg vekt på at forvaltarar nyttar risikorammane for å tilpasse risiko og avkastning til konjunkturfasar og andre vesentlege risikotilhøve som ein må vente kan føresjåast av fagfolk. Som hovudtiltak bør statsobligasjonar/fond vurderast som auka motvekt til aksjefond i periodar med aukande risiko, som t.d. ved konjunktursyklusskifte.

Aktivaklassen norske og utanlandske obligasjonsfond skal bestå av fond kor enkeltpapira i fonda i hovudsak skal ha rating tilsvarande investment grade (BBB- eller betre). Det vert opna for at kommunen kan investere i fond som også investerer i papir med en kredittrating som er lågare enn "investment grade". Denne andelen skal være maksimalt 10 % i kvart fond.

Det skal veljast breie og diversifiserte aksjefond med god og lang historikk der ein kan vise til meiravkastning over tid og til høg kvalitet på underliggende aksjar, slik at også likviditeten i fondet er god. Risikoen i fondet målt ved standardavviket, må ikkje avvike vesentleg frå det som gjeld for den underliggende marknaden. Det er og åpning for å nytte indeksfond.

7.3 Etiske retningslinjer

Dei etiske retningslinjene som til ein kvar tid er gjeldande for [Statens Pensjonsfond Utland](#), skal vere retningsgjevande for Førde kommune sin etiske handtering av kapitalforvaltninga.

---

⁵ Valutarisiko representerer risikoen for tap på grunn av kurssvingingar i valutamarknaden

8. Forvaltning av gjeldsportefølgje

8.1 Rammer

Låneopptak og fastsetting av avdragstid vert føreteke i tråd med kommunelova §50, til ein kvar tid gjeldande finansreglement i Førde kommune og i samsvar med reglane om offentlege anskaffingar. Dette reglementet gjeld og ved refinansiering av gamal lånegjeld. Bystyret fastset størrelse på låneopptak ved årleg budsjettbehandling.

8.2 Val av låneinstrument

- Det kan berre takast opp lån i norske kroner.
- Lån kan takast opp som direkte lån i offentlege og private finansinstitusjonar og livselskap.
- Lån kan takast opp som opne seriar (rammelån) og utan avdrag (bulletlån),
- Det er og adgang til å legge ut lån i sertifikat og obligasjonsmarknaden
- Finansiering kan og skje gjennom finansiell leasing.

8.3 Risikoprofil

For å oppnå ein risikonøytral samansetning av låneporteføljjen skal følgjande omsyn leggest til grunn:

- a) Refinansieringsrisikoen⁶ skal reduserast ved å spreie tidspunkt for renteregulering/forfall
- b) Gjennomsnittleg attståande rentebinding (durasjon⁷) på lånegjeld skal til ein kvar tid vere mellom 1 og 4 år
- c) Lån med fast rente kan liggje mellom 0 – 50% av den renteberande låneporteføljjen

For å oppnå ønska rentebinding, er det høve ti å ta i bruk framtidige renteavtaler (FRÅ) og rentebytteavtaler (SWAP). Rentesikringsinstrumenta kan nyttast i den hensikt å endre renteeksponeringa for kommunen si låneportefølgje. Føresetnaden for å gå inn i slike kontrakter skal vere at ei totalvurdering av renteforventingar og risikoprofil på eit gitt tidspunkt tilseier at slik endring er ynskjeleg.

Det er ikkje tillat å lausrive derivat⁸handelen frå den resterande finansforvaltninga, og avgrensingar under punkt b) skal inkludere FRÅ- og SWAP-kontrakter. Føremålet bak kvar derivatkontrakt skal dokumenterast. Det skal kunn nyttast større bankar som motpart ved slike kontrakter.

---

⁶ Risikoen for at ein ikkje får teke opp nytt lån når eit lån forfell

⁷ Berekna gjennomsnittleg løpetid for kontantstrøm fram til neste rentereguleringsdato

⁸ Avtale om ein framtidig finansiell transaksjon til ein pris som er avtalt i dag

9. Bufferfond

Kommunen skal ha eit bufferfond som utgjer 10 % av plasserte midlar. Fondet har som funksjon å kunne møte situasjonar med negativt resultat ut frå svingingar ein veit kjem på finansinvesteringar.

10. Rapportering

Rådmannen skal ved tertialrapporteringar pr. 30. april og 31. august, rapportere til bystyret status for plasseringar og gjeldsforvaltninga. I tillegg skal rådmannen ved årsslutt rapportere til bystyret utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporteringa informerer om:

- resultatet og risiko av finansforvaltninga mot referansar, med historikk for dei ulike aktiva og passiva klassane, slik dette er regulert i forskrifta
- kontrollen av at disponeringane går etter retningslinene

11. Fullmakter

Rådmannen har fullmakt til å gjennomføre forvaltninga innan rammene i regelverket m.a. til

- å velje finansinstitusjon, forvaltar, forvaltningsform, plasseringsvilkår, tid, volum og samansetning av plasseringar
- å tildele låneinstitusjon, eventuell ekstern forvaltar og velje lånetype, avdragstid, rentevilkår og avtaler og teikne for kommunen på gjeldsbrev til trygd for slike lån.; for innlån, refinansiering, samanslåing og forvaltning av lån.

12. Rutinar for oppfølging av finansreglementet

Det skal etablerast administrative rutinar som syter for at finansforvaltning er gjenstand for trygg kontroll og at utøvinga skjer i tråd med finansreglement og gjeldande lover og forskrift.

Kommunen må ha eigenkompetanse til å utøve finansreglementet sitt innhald.

Ved konstatering av avvik mellom regelverk og gjennomføring av finansforvaltninga skal slikt avvik rapporterast og rettast utan ugrunna opphald.

13. Kvalitetssikring av reglement

Finansforskrifta pålegg bystyret å la uavhengig part med kompetanse om finansiell risiko vurdere kommunens reglement for finansforvaltning. Dette er gjennomført.